

S I S T E R U N D E
Tirsdag 17. april 1945

VÅR KAMP.

Proklamasjon fra Hjemmefrontens Ledelse.
De allierte soldater kjemper seg inn i Tyskland for å bryte den siste motstand. Vi følger dem med spenning og forventning. Deres kamp er vår kamp; deres seire våre seire. Norske sjøfolk, flygere og soldater er med i sluttslaget, hver på sin post. Også norske hjemmestyrker er gått til angrep for å hindre fienden i å føre tropper fra vårt land til de avgjørende frontene.

Tysklands sammenbrudd er nær; men tiden omkring dette sammenbrudd vil stille større krav til vår offervilje, vår disiplin og vårt samhold enn noensinne før. Den innsats vi yter, vil avgjøre vårt lands lykke for generasjoner framover.

Fiender har planer om å legge vårt produksjonsliv øde. Om såd skjer, vil våre hjemmestyrker møte ham med vepnet makt. Andre nordmenn må følge de direktiver som i en slik situasjon vil komme fra Den norske Regjering, Forsvarets Overkommando og Hjemmefrontens Ledelse.

Samtidig prøver fienden å undergrave vår tillit til fremtiden og skape splid og misnæringshet nordmenn mellom. Dette skal ikke lykkes.

Tukket være de settledi som har levet og virket for oss, har vårt folk i mere enn hundre år vært på stadig marsj framover, mot større sosial rettferd, mot en sterkere utjanning klassene imellom, mot en høyere levestandard. Vårt folkestyre, vår rettssikkerhet, vår rett til å tenke, tale og skrive fritt, vår respekt for den enkeltes menneskeverd bygger ikke bare på grunnlov og lov, disse verdier er også trygt forankret i hver nordmanns sinn. Derfor er vår kamp mot de nasistiske undertrykkere blitt hele folkets kamp, og derfor har alle fiendens forsök på å slå sprekker i vår front ved å sette samfunnsslasse mot samfunnsslasse, hjemmefront mot utefront, slått feil.

Derfor er også hjemmefronten blitt en folkeorganisasjon, der menn og kvinner fra alle samfunnslag kjemper side ved side. Utenfor står bare de som er gått i nazismens tjeneste og de som av svakhet eller frykt unndrar sine krefter fra kampen. Innen hjemmefronten spør ingen om politisk parti eller religiøs oppfatning, bare om vilje og evne til strid for Norges frihet.

Hjemmefrontens Ledelse representerer hele den kjempeende hjemmefront i intakt samarbeid med våre konstitusjonelle myndigheter utenfor landets grenser. Den er sammensatt av aktive hjemmefrontfolk. Veien til Hjemmefrontens Ledelse går gjennom aktiv og disciplinert innsats innenfor kamporganisasjonene. Den har ligget åpen for menn av alle partier, og alle samfunnslag er representert.

Hjemmefrontens Ledelse ser på sin oppgave som løst når krigen er over, og vi igjen har lovlig styre i landet; men den ånd som har preget kampen må leve videre. Vilje til saklighet og respekt for alle som gjør en innsats i Norges tjeneste har skapt et aktivt samhold over partigrensen. Dette må vi berge over i fredstiden med dens frie meningsbryting mellom partiene. For den krisa vårt folk gjennomlever ikke overvunnet i og med at fienden er ute av landet. Det veldige gjenreisningsarbeidet som forestår, vil kreve at vi setter alle kroter inn i full gjensidig tillit.

Hjemmefrontens mål er et fritt Norge renset fra nasisme.

Straks krisen er over, må vi derfor 1. gjenopprette fullt folkestyre etter Grunnloven og så snart det er teknisk mulig holde valg til storting og kommunestyre,

2. gjenreise vårt norske rettssamfunn, oppheve alle fiendens politiske lover og forordninger og prøve dommer og administrative avgjørelser på fritt grunnlag,

3. løslate alle politiske fanger, sørge for at de som er deportert til utlandet, blir sendt hjem raskt og trygt, og gi dem som er særlig hardt rammet av fiendens overgrep, oppreising og erstatning,

4. få krigsforbrytere og landssvikere hurtig orettferdig dømt i samsvar med gjeldende lov,

5. slå hardt ned på dem som har beriket seg på samarbeid med fienden,

6. skaffe tilveie de størst mulige mengder av livsviktige varer og fordele dem på en rettfærdig måte,

7. sørge for at alle får nyttig arbeid ved en aktiv beskjæftigelsespolitikk og kontroll med arbeidslivet,

8. gjennomføre et rettferdig forhold mellom priser og lønninger.

I framtiden må vi føre en målbavisst og vidsynt politikk med sikte på

1. å trygge Norges frihet og selvstendighet,

2. å skape et samfunn med sosial sikkerhet og arbeid for alle, å høyne levestandarden ved å gjenoppbygge landet og øke dets produksjonskraft,

3. å la alle evner komme til sin rett ved å gi ungdommen rikere muligheter for opplæring og studium, uansett økonomiske kår,

4. å fremme solidariteten mellom de forskjellige samfunnsggrupper og styrke nasjonal sankjona

5. å medvirke aktivt til å trygge en varig og rettferdig fred og å oppfylle de forpliktelser som en internasjonal sikkerhetsorganisasjon vil kreve.

Allde nordmenn ute og hjemme kjemper for framtidens frie Norge.

"Og har vi ikke det land ennu,
så skal vi vinne det jeg og du!"

Nyhetsene fra London mandag 16. april 1945.

støt til et punkt mindre enn 12 km. fra den tsjekkoslovakiske grense, der de har inntatt byen Hof. Sør for Hof står de 8 km. fra grensa. Høst 3. armes front stiger framover fra Jena/Bayreuth-linjen over en 180 km. lang front, 1. og 9. am. armes her fått samband med hverandre mellom Dessau og Leipzig nær Köthen, der de har opprettet en lomme på 550 km.². Infanteri og tanks fra 1. am. armes har ryddet Halle nord-øst for Leipzig. Ved Elben utvider 9. am. armes sitt brufeste vest for Berlin. I Ruhr-lommen/Düsseldorf den eneste by av betydning som ennå ikke er inntatt. Bak fronten rydder de allierte opp i Ruhr-lommen etter å ha kløvd den i to. Motstanden bryter fort sammen i den østre delen, den 1. armes driver på med opprensning. I den vestre delen som er noe større, overgir tyskerne seg i store flokker uten å gjøre motstand. En BBC-korrespondent meddeler at Ruhr nå praktisk talt er opphört å være av noen interesse. Fangstallet i Ruhr-lommen er 166.000 til sammen. Styrker fra 2. britiske armes har avansert 19 km. i retning av Hamburg fra området ved Weser og Seiven-området. Andre styrker stir 3 km. fra Bremen. Kanadiske styrker rykker videre framover i Vest-Nederland og sperrer dermed de tyske styrkene i Nederland inne i en lomme ved et framstøt til Nordsjøen. Polske styrker har nådd Wis-munningen mitt imot Enden. Over 450 bombefly angrep tyske stillinger i Gironde-munningen. Franske styrker har tatt Royan ytterst i Gironde-munningen.

Flyangrep. Over 750 tunge amerikanske bombefly har også angrepet broer og jernbanemål i Sør-Tyskland. Halifax-bombefly fra kystkommandoen angrep også tyske skip i Rörvik. Et skip ble satt i brann og et annet fikk en bombesalve tvers over seg.

Tyskland. Hitler advarer i en dagsordre idag mot å overgi seg. Alle som oppfordrer til retritt, skal arresteres.

Allierte korrespondenter har besøkt Buchenwald, en berømt koncentrasjonsleir i nærheten av Weimar. I tiden 1/1 til 10/4 er antallet av døde i denne koncentrasjonsleir 18.000. 22.000 fanger ble her befrikk, 100 av disse var allerede døende og 500 ubegravde lik ble funnet.

Ostfronten. De tyske meldinger om russisk offensiv vest for Küstrin og Frankfurt har ikke fått noen offisiell bekrefteelse fra Moskva. Etter meldinger som foreligger hittil står russerne på 65 km. vest for Wien og 80 km. fra Linz. Igjor ble St. Pölten inntatt. Tanks fra øst har gått over elve Preis-sel og går videre fram mot Erlaub, tyskernes neste mulige forsvarslinje. Nord for Wien har Tolbuchs styrker gått over Donau og fått samband med Malinovskis armé. Tyske styrker som prøvde å retirere vestover, ble

dempet avskjært. Russene tok på dette øyeblikket kontrollen over Italia, og Italia gjorde 600 utfall-igår. Bayern, Østerrike og Tsjekkoslovakia ble hjemsøkt igår. Fra 5. armes front meldes en ny framgang. Den britiske 8. armes er også med i denne omfattende offensiv. 12 divisjoner, blant dem flere elite-divisjoner, samt 6 nye divisjoner stir nærmest overfor de allierte styrker i Italia. Feltmarskalk Alexander har sendt ut en dagsbefaling idag, der det bl.a. heter: øyeblikket er kommet til å kaste seg ut i det siste slag som vil avgjøre krigen i Europa.

H.S. melden: Transportslaget i Norge fortsetter, og H.S. fører sitt angrep for å vanskliggjøre den tyske tilbaketrekning av tropper og materiell. Natt til 27. mars ble 7 ledningsmaster på Sørlandsbanen mellom Søgne og Oistensstul sprengt, og dermed ble all elektrisk togtrafikk stoppet. Natt til 30. mars ble det fortatt flere angrep på Østfoldbanen. Ved Kambo stasjon ble en bru sprengt. På Røde stasjon ble samtlige sporveksler sprengt, og samtidig ble det foretatt flere sprengninger av jernbanelinjen mellom Røde og Søner. Samme natt ble Vestfoldbanen brutt ved sprengning av jernbaneundergangen ved Dennevika ved Drammen. Om kvelden den 3. april ble jernbanens tankanlegg på Sundland ved Drammen sprengt. Det brøt ut en stor brann, og all oljen, 11 tonn, brant opp. Dette er omrent halvparten av jernbanens totale beholdning av cylinderolje for tiden. Om norgoen den 4. april ble det sprengt 3 linjetransformatorer på Sørlandsbanen på strekningen Nordagut - Hjuksebø - Gvarv. All elektrisk togtrafikk ble sperret.

Den 2. april ble 4 norske fanger befrikk fra Gestapos fengsel i Drarmen. En tysk vakt lot seg overtale til å flykte sammen med nordmennene.

Segerstedts siste ord.

Segerstedt var bevisstlos den siste tiden før han døde. Men i et klart øyeblikk spurte han sin datter: "Er Norge befriet ennu?" "Inte ennu men snart", svarte datteren. "Då har jeg ikke levat førgjeves".

Norspytt.

3 berømte Gestapo-folk fra Kristiansand er overført til Oslo, og er nå i full sving med å oppspore Kristiansands-folk som holder seg skjult her: Ole Vehus, ca. 35 år, middels høy, svart korpulent, kraftig bygget, blond, synes å være den ledende under større rassiar i Kristiansand. Nåkon Brandsborg, over middels høy, blekfet, bl. dyne, blond, kviset, tilbakestroket, glatt hår. Odd Brandsborg, bror av Nåkon, middels høy, lys blond, blå øyne, hvit Hudfarge, negert ansikt, stor nese, glattstrøket hår, sp. Alle tre skal bo hos en Gjerdrum i Haugerstu-stroket.

I fengslet på Dombøs sitter det mest tyskere, vesentlig soldater som ikke har oppført seg "soldatisch" nok. De får sitt dårlig mat at de tigger av de norske fangene.